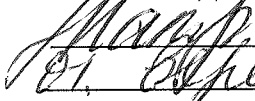

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
протокол від 01.09.2023 №1

Голова педагогічної ради

Валентина ПАСАЛЬСЬКА
01.09.2023 2023р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор
Синяківський ліцей №15

Валентина ПАСАЛЬСЬКА

Освітня програма

на 2023-2024

навчальний рік

Комунальний заклад «Синяківський хіміко-технологічний ліцей – заклад

загальної середньої освіти

I-II ступенів №15»

Бучанської міської ради

Київської області

Синяк
2023

Розділ	Зміст	Сторінка
Розділ 1	Призначення навчального закладу	3
Розділ 2	Загальні положення. Нормативно-правове забезпечення	4
Розділ 3	Опис «моделі» випускника	6
Розділ 4	Освітня програма (I рівень) 1-2 класи	7
Розділ 5	Освітня програма (I рівень) 3-4 класи	12
Розділ 6	Освітня програма (II рівень) 5-6 класи	16
Розділ 7	Освітня програма (II рівень) 7-9 класи	34
Розділ 8	Освітня програма (III рівень) 10-11 класи	38

Розділ 1. Призначення навчального закладу

Призначення Комунальний заклад «Синяківський хіміко-технологічний ліцей – заклад загальної середньої освіти I-II ступенів №15» Бучанської міської ради Київської області (далі - Синяківський ліцей №15) полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону територіальної громади, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основним засобом реалізації призначення загальноосвітнього закладу є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, оздоровчо-спортивної, художньо-естетичної);
- поглиблене вивчення окремих предметів;
- надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;
- оригінальна організація освітньої діяльності, інтеграція навчальної та позанавчальної діяльності.

Синяківський ліцей №15 у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», з урахуванням вимог Концепції профільного навчання у старшій школі, Концепції нової української школи, іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, іншими нормативно-правовими актами, Статутом закладу.

Тип навчального закладу: комунальний заклад загальної середньої освіти I-II ступенів, хіміко-технологічний ліцей.

Мова навчання – українська.

Режим роботи – п'ятиденний.

Місія ліцею – формування в учнів ключових життєвих компетентностей, виховання випускників, конкурентноспроможних на ринку праці в умовах його динамічного розвитку; збереження та зміцнення психологічного, фізичного, морально – духовного здоров'я дитини та сприяння її адаптації в сучасному соціумі.

У початковій школі діяльність педколективу спрямована на всебічний розвиток та виховання особистості через формування в учнів повноцінних мовленнєвих, читацьких, обчислювальних умінь і навичок, бажання і вміння вчитися, діти мають набути достатнього особистого досвіду культури спілкування і співпраці у різних видах діяльності, самовираження у творчих видах завдань.

В основній школі головною метою є забезпечення базової загальної середньої освіти, що разом із початковою є фундаментом загальноосвітньої підготовки, формує в учнів

готовність до вибору і реалізації шляхів подальшого здобуття освіти, основні компетенції: компетентне ставлення до здоров'я, соціальні, полікультурні, комунікативні, інформаційні, саморозвитку та самоосвіти. Зміст освіти на цьому ступені є єдиним для всіх учнів, ґрунтується на принципі наступності між початковою та основною ланками школи.

Завдання ліцею:

- створення умов для забезпечення для дітей доступної якісної освіти;
- розвиток та підтримка творчої, духовно багатой особистості учня з урахуванням його потреб, інтересів, здібностей та бажань;
- формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя, культуру здоров'я дітей, учнівської молоді;
- формування національно-свідомих, високоморальних громадян України, здатних успішно реалізувати себе в суспільстві з новим соціально-економічним укладом;
- створення належних умов для адаптації до навчання учнів 1-4-х класів Нової української школи та 5-6-их класів НУШ основної школи;
- удосконалення навчально-матеріальної бази навчального закладу;
- впровадження інформаційних технологій в навчально-виховний процес;
- впровадження інноваційних педагогічних технологій, особистісно-орієнтованого підходу до навчання.

Усього класів – 14 (1 – 4 класів – 5; 5 – 9 класів – 6; 10 – 11 – 2).

У зв'язку з введенням воєнного стану, тимчасовим перебуванням учнів та їх батьків за кордоном та в інших областях, територіальних громадах України кількість учнів у ліцеї становить 233 здобувачі освіти.

Усього в Синяківському ліцеї №15 наявні профільні кабінети – 6, спортивна зала - 1 та комбінована майстерня -1. З них:

- 1 кабінет біології,
- 1 кабінет хімії,
- 1 кабінет історії,
- 1 кабінет української мови та літератури,
- 1 кабінет інформатики,
- 1 кабінет математики.

У Синяківському ліцеї №15 у 2023-2024 н.р. працює 23 педагогічні працівники, 1 бібліотекар. Три працівники знаходяться у соціальній відпустці по догляду за дитиною.

Якісний склад педагогічних працівників закладу:

- «Спеціаліст вищої категорії» - 10;
- «Спеціаліст I категорії» - 2;
- «Спеціаліст II категорії» - 4;
- «Спеціаліст» - 7.

Педагогічні звання:

- «Старший вчитель» - 8;
- Нагороджені знаком «Відмінник освіти України» - 1.

Розділ 2. Загальні положення. Нормативно-правове забезпечення

Освітня програма комунального закладу Синяківський ліцей №15 на 2023-2024 навчальний рік розроблена відповідно до ст.33 закону України «Про освіту», ст.15, 38, 39 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Освітня програма визначає зміст та організацію освітнього процесу, кадрове забезпечення, навчально-методичне, матеріально-технічне, соціально-психологічне середовище закладу освіти щодо забезпечення умов для інтелектуального, соціального, морального та фізичного розвитку і саморозвитку кожного учня, що реалізуються через оновлення змісту навчальних програм, методики проведення уроків, форм організації

освітнього процесу, окреслює підходи до планування й організації початкової та базової середньої освіти, як єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями загальноосвітнього закладу освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами початкової та базової середньої освіти, а також описує систему внутрішнього забезпечення якості освіти, проведення поточного та підсумкового оцінювання.

У зв'язку з введення воєнного стану з 24 лютого 2022 року через військову агресію сусідньої країни забезпечення якісного виконання освітньої програми в 2023-2024 навчальному році в освітньому закладі можливе впровадження технологій дистанційного навчання за допомогою платформ Zoom, Google та електронний класний журнал Нові Знання.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Реалізація освітньої програми ліцею здійснюється через три рівні освіти:

- початкова освіта тривалістю чотири роки;
- базова середня освіта тривалістю п'ять років;
- профільна середня освіта тривалістю два роки.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказами МОН від 09.10.2020 №572, від 17.08.201 №921, від 08.04.2016 №401).

Навчальне навантаження учнів 1-2-их, 3-4-их, 5-6-их, 7-9-их та 10-11 класів регулюється Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, Державним стандартом початкової освіти і Державним стандартом базової середньої освіти.

При 5-денному навчальному тижні кількість годин становить: для учнів 1-го класу – 23 години, 2-го класу – 25, 3-4-го класів – 26, 5-го класу – 28, 6-го класу – 31, 7-го класу – 32, 8-9-го класів – 33, 10 – 11-го класів - 38 годин на тиждень.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів, визначене типовою освітньою програмою, відповідає базовому навчальному плану Державного стандарту, а саме:

1-2 класи – 23 (1 клас) + 25 (2 клас) = 48 годин на тиждень, що становить 1680 годин (48 год. x 35 навчальних тижнів = 1680);

3-4 класи – 26 (3 клас) + 26 (4 клас) = 52 години на тиждень, що становить 1820 годин (52 год. x 35 навчальних тижнів = 1820);

1-4 класи (разом) – 48+52=100 годин на тиждень, що становить 3500 годин.

5-6 класи – 28 (5 клас) + 31 (6 клас) = 59 годин на тиждень, що становить 2065 годин (59 год. x 35 навчальних тижнів = 2065);

7-9 класи – 32 (7 клас) + 33 (8 клас) + 33(9 клас) = 98 годин на тиждень, що становить 3430 годин (98 x 35 навчальних тижнів = 3430);

5-9 класи (разом) – 59 + 98 = 157 годин на тиждень, що становить 5495 годин.

10-11 класи – 38 (10 клас) + 38 (11 клас) = 76 годин на тиждень, що становить 2660 годин (76 год. x 35 навчальних тижнів = 2660).

Кількість уроків з фізичної культури на тиждень для 2-А і 11 класів з українською мовою навчання, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» складає 2 години на тиждень, для 3-10 класів – 3 години на тиждень. Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, що передбачено наказами Міністерства освіти і науки України від 20.04.2020 №405, №406, №407 і №408.

Також при визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: 1 клас – 35 хвилин, 2-4 класи – 40 хвилин, 5-11 класи – 45 хвилин.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» та Закону України №7325 «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану».

Відповідно до рекомендацій МОН України навчальні заняття у 2023-2024 н.р. організуються за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня до 22 грудня;

II семестр – з 09 січня до 02 червня.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні - з 24 жовтня до 30 жовтня,

зимові - з 24 грудня до 08 січня,

весняні - з 27 березня до 02 квітня.

У разі виникнення форс мажорних обставин у структурі 2023-2024 н.р. можливі зміни (за рішенням педради) термінів і дат семестрів/канікул, форми навчання.

Навчальні заняття в ліцеї починаються о 8 год 30хв і закінчуються о 15 год 40хв:

	Тривалість уроку	Перерви
1 урок	08.30-09.15	09.15-09.25
2 урок	09.25-10.10	10.10-10.20
3 урок	10.20-11.05	11.05-11.20
4 урок	11.20-12.05	12.05-12.20
5 урок	12.20-13.05	13.05-13.15
6 урок	13.15-14.00	14.00-14.05
7 урок	14.05-14.50	14.50-14.55
8 урок	14.55-15.40	

Розділ 3. Опис «моделі» випускника

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник ліцею має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння отримані учнем тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами.

Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випускник школи добре проінформована особистість;

- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави ;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів, успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник профільної середньої школи має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

Розділ 4. Освітня програма (I рівень) 1-2 класи

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося шість років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Освітня програма (I рівень) 1-2 класи комунального закладу Синяківський ліцей №15 розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту

початкової освіти», на основі Типової освітньої програми та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 року № 743 (Типова освітня програма під керівництвом Савченко О.Я.) та за Типовою освітньою програмою початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (накази МОН України від 20.04.2018 р. №407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня», від 09 червня 2023 року № 01-10/130 «Порядок проведення експертизи та затвердження освітніх програм повної загальної середньої освіти»).

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до планування й організації школою початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями; - тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Освітню програму для учнів, які навчатимуться за Типовою освітньою програмою під керівництвом Савченко О.Я. (1 та 2-Б класи) укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна (українська мова і літературне читання);

Змістові лінії Мовно-літературної освітньої галузі реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас - інтегрований курс «Навчання грамоти»;

2 клас - навчальні предмети «Українська мова», «Читання».

- Мовно-літературна (іншомовна освіта);
- Математична;
- Природнича, Громадянська та історична, Соціальна і здоров'язбережувальна освітні галузі реалізуються через інтегрований предмет «Я досліджую світ».
- Технологічна;

Зміст технологічної освітньої галузі реалізується через інтегрований курс «Дизайн і технології». А у 2-Б класі і через навчальний предмет «Інформатика».

- Мистецька;

Мистецька освітня галузь може реалізуватися через інтегровані курси або предмети вивчення за окремими видами мистецтва: «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво».

- Фізкультурна.

Мовно-літературна освітня галузь - має на меті розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву;

Математична - спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;

Природнича - має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки у навколишньому світі;

Технологічна - формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;

Інформативна - формування інформаційно-комунікаційної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;

Соціальна і здоров'язбережувальна - формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших; громадянська та історична - формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;

Мистецька - формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;

Фізкультурна - формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Освітню програму для учнів, які навчатимуться за Типовою освітньою програмою початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (2-А клас) укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна (у тому числі, українська мова та іноземна мова);

Мета і завдання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова і література) реалізуються через навчальні предмети «Українська мова» (2 клас — 6 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (2 клас — 1 год/тижд.).

Іншомовна освіта як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі представлена навчальним предметом «Іноземна мова» (2 клас — 3 год/тижд.).

- Математична;

Мета і завдання математичної освітньої галузі реалізуються через навчальні предмети «Математика» (2 клас — 3 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (2 клас — 1 год/тижд.).

- Природнича, Соціальна і здоров'язбережна, Громадянська та історична, Технологічна, Фізкультурна, Мистецька;

Мета і завдання громадянської й історичної, інформатичної, природничої, соціальної і здоров'язбережувальної, технологічної освітніх галузей реалізуються через навчальний предмет «Я пізнаю світ» (2 клас — 4 год/тижд.).

- Фізкультурна;

- Мистецька;

Мета і завдання мистецької освітньої галузі реалізуються через навчальні предмети «Мистецтво» (2 клас — 1 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (2 клас - 1 год/тижд.); фізкультурної освітньої галузі — через навчальні предмети «Фізична культура» (2 клас — 2 год/тижд.) і «Я пізнаю світ» (2 клас — 1 год/тижд.).

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти: sinyak49@ukr.net.

На основі освітньої програми складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Навчальний план для 1-2-х класів з українською мовою навчання

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі	Разом
-----------------------	---------------------------	---	--------------

		1 клас	2-А клас	2-Б клас	
Інваріантний складник					
Мовно-літературна (українська мова і літературне читання)	Українська мова	-	-	7	7
Мовно-літературна	Українська мова	7	6	-	13
	Іноземна мова	-	3	-	3
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Англійська мова	2	-	3	5
Математична	Математика	4	4	4	13
Природнича	Я досліджую світ	3	-	3	6
Громадянська та історична					
Соціальна і здоров'язбережувальна					
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна, Громадянська та історична, Технологічна, Фізкультурна, Мистецька	Я пізнаю світ*	-	8	-	8
Технологічна	Дизайн і технології	1	-	1	2
	Інформатика	-	-	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	-	1	2
	Музичне мистецтво	1	-	1	2
	Мистецтво	-	1	-	1
Фізкультурна	Фізична культура **	3	2	3	8
Разом		23	25	25	73
Варіативний складник					
Індивідуальні та групові заняття		1	1	1	3
Гранично допустиме навантаження		20	22	23	65
Усього (без урахування поділу на групи)		23	25	25	73
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		20/700	23/805	22/770	65/2275

* Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в межах інтегрованого навчального предмета «Я пізнаю світ»: 1-4 класи: мовно-літературна освітня галузь — 1 год/тижд.; природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі — разом 4 год/тижд.; математична освітня галузь — 1 год/тижд.; мистецька освітня галузь — 1 год/тижд.; фізкультурна освітня галузь — 1 год/тижд.

** Години, передбачені для фізичної культури, (предмети «Я пізнаю світ» (1 год/тижд.) та «Фізична культура» (2 год/тижд.), не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти 1-2 класів

- 1) вільне володіння державною мовою: уміють усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко й аргументовано пояснювати факти, а також через любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлюють роль мови для ефективного спілкування та культурного самовияву, готові уживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами: активно використовують рідну мову в різних комунікативних ситуаціях: в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; розуміють прості висловлювання іноземною мовою, спілкуються нею у відповідних ситуаціях, розуміють культурний контекст, мають навички міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність. Здобувачі виявляють прості математичні залежності в навколишньому світі, моделюють процеси й ситуації, застосовуючи математичні відношення та вимірювання, усвідомлюють роль математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій: шукають і пропонують нові ідеї, самостійно чи разом з іншими спостерігають та досліджують, формулюють припущення і роблять висновки на основі проведених дослідів, пізнають себе і навколишній світ за допомогою спостереження та дослідження;
- 5) екологічна компетентність. Здобувачі початкової освіти усвідомлюють основи екологічного природокористування, дотримуються правил природоохоронної поведінки, ощадно використовують природні ресурси, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 6) інформаційно-комунікаційна компетентність: опановують основи цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатні безпечно та етично використовувати засоби інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 7) навчання впродовж життя. Здобувачі початкової освіти опановують уміння і навички, необхідні для подальшої навчальної діяльності, організують власне навчальне довкілля, вчаться здобувати нову інформацію й застосовувати її для оцінювання навчальних потреб, окреслюють власні навчальні цілі та способи їх досягнення, навчаються працювати самостійно і в групі;
- 8) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей. Здобувачі початкової освіти співпрацюють з іншими здобувачами для досягнення спільної мети, активні в житті класу і школи, поважають права інших, уміють діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних із різними виявами дискримінації, цінують культурне розмаїття різних народів й ідентифікують себе як громадяни України, дбають про власне здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримуються здорового способу життя;
- 9) культурна компетентність: розкриття і розвиток природних здібностей здобувачів освіти, творче вираження свого «Я»;
- 10) підприємливість та фінансова грамотність: беруть відповідальності за власні рішення, вміють організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлюють етичні цінності ефективної співпраці, втілюють у життя ініційовані ними ідеї, приймають власні рішення;
- 11) інноваційність: виявляють відкритість до нових ідей, ініціюють зміни у близькому для них середовищі (клас, школа, громада тощо).

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів у 1-2 класах має формувальний характер, здійснюється вербально, на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає активне залучення учнів до самоконтролю і самооцінювання.

Орієнтирами для здійснення формувального оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначені Державним стандартом початкової освіти до першого циклу навчання (1 - 2 класи), і очікувані результати, зазначені в освітній програмі.

Вимоги до очікуваних результатів навчання та компетентностей учнів використовуються для:

- організації постійного спостереження за динамікою формування певних навчальних дій, що співвідносяться з очікуваними результатами, та особистим розвитком учня;
- обговорення навчального поступу з учнями та їхніми батьками або особами, які їх замінюють;
- формувального (поточного) та завершального (підсумкового) оцінювання.

Завершальне (підсумкове) оцінювання результатів навчання у першому класі має місце лише в кінці навчального року. У другому класі підсумкове оцінювання результатів навчання проводиться двічі на рік: у грудні, по завершенні I семестру та у травні (кінець навчального року).

Завершальне (підсумкове) оцінювання проводиться з метою визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання.

Форми і види перевірок для проведення завершального оцінювання учитель обирає самостійно з урахуванням особливостей учнів класу.

Облік результатів завершального (підсумкового) оцінювання, що здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці, фіксується учителем/вчителькою у свідоцтві досягнень, яке складається з 2 частин:

- перша частина - характеристика особистих досягнень учнів, заповнюється у жовтні, як проміжний, та у травні як підсумковий звіт, з метою фіксування навчального поступу, у якому оцінюється активність дитини, самостійна робота на уроці, співпраця з іншими учнями тощо.
- друга частина складається з оцінювання предметних компетентностей, заповнюється тільки у травні.

Розділ 5. Освітня програма (I рівень) 3-4 класи

Освітня програма (I рівень) 3-4 класи комунального закладу Синяківський ліцей №15 розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», на основі Типової освітньої програми та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 року №743-22 (Типова освітня програма під керівництвом Савченко О.Я.) .

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до планування й організації школою початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями; - тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього

забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Освітню програму для учнів, які навчатимуться за Типовою освітньою програмою під керівництвом Савченко О.Я. укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна (українська мова і літературне читання);

Змістові лінії мовно-літературної галузі структуровано через впровадження навчальних предметів «Українська мова», «Літературне читання».

Мета - формування мотивації вивчення української мови; розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності; формування комунікативної та інших ключових компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; розвиток логічного, критичного та образного мислення, мовленнєво-творчих здібностей; формування готовності до вивчення української мови в гімназії.

Реалізація мети і завдань здійснюється за такими змістовими лініями: «Взаємодіємо усно», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістова лінія «Взаємодіємо усно» спрямована на формування в учнів 3-4 класів умінь сприймати, аналізувати, інтерпретувати й оцінювати усну інформацію та використовувати її в різних комунікативних ситуаціях, спілкуватися усно з іншими людьми в діалогічній і монологічній формах заради досягнення певних життєвих цілей. Змістова лінія «Взаємодіємо письмово» передбачає формування в учнів повноцінної навички письма, умінь висловлювати свої думки, почуття, ставлення та взаємодіяти з іншими людьми в письмовій формі, виявляти себе в різних видах мовленнєво-творчої діяльності. Змістова лінія «Досліджуємо медіа» спрямована на формування в учнів умінь аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати інформацію в медіатекстах та використовувати її для збагачення власного досвіду, створювати прості медіапродукти. Змістова лінія «Досліджуємо мовні явища» передбачає дослідження учнями мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань, норм літературної вимови та правил українського правопису, формування у школярів умінь послуговуватися українською мовою в усіх сферах життя.

На вивчення української мови у 3 і 4 класах виділено по 122 години (3,5 години на тиждень): 3 години на тиждень проводяться уроки української мови, 1 година на два тижні - урок розвитку зв'язного мовлення.

Мета предмета «Літературне читання» - розвиток особистості молодшого школяра засобами різних видів читацької діяльності; формування читацької, комунікативної та інших ключових компетентностей; збагачення емоційно-ціннісного, естетичного, соціального та пізнавального досвіду; розвиток образного, критичного і логічного мислення та літературно-творчих здібностей; формування готовності до вивчення української та зарубіжної літератури в освітньому закладі II ступеня. Визначено такі змістові лінії: «Пізнаємо простір дитячого читання»; «Розвиваємо навичку читання, оволодіваємо прийомами розуміння прочитаного»; «Взаємодіємо усно за змістом прослуханого»; «Досліджуємо і взаємодіємо з текстами різних видів»; «Оволодіваємо прийомами роботи з дитячою книжкою»; «Досліджуємо і взаємодіємо з медіапродукцією»; «Перетворюємо та інсценізуємо прочитане; створюємо власні тексти».

На вивчення літературного читання у 3 і 4 класах виділено по 122 години (3,5 години на тиждень): 3 години на тиждень проводяться уроки літературного читання, 1 година на два тижні – робота з дитячою книжкою.

- Мовно-літературна (іншомовна освіта) впроваджується через навчальний предмет «Англійська мова». Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах оволодіння іноземною

мовою у контексті міжкультурної парадигми, що передбачає навчання мови народу, який нею спілкується, та ознайомлення з його культурою. На кінець 4-го класу учні досягають рівня А1. Ці рівні характеризують результати навчальних досягнень у кожному виді мовленнєвої діяльності та узгоджуються із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання.

- Математична. Реалізація мети і завдань курсу математики у 3 – 4 класах здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження». Один раз на два тижні проводяться уроки для організації та виконання міжпредметних навчальних проєктів, міні-досліджень тощо.

- Природнича, Громадянська та історична, Соціальна і здоров'язбережувальна освітні галузі реалізуються через інтегрований предмет «Я досліджую світ». Метою навчальної програми «Я досліджую світ» є особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі. Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

- «Людина» (людина - частина природи і суспільства, пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

- «Людина серед людей» (соціальні ролі (школяр, член сім'ї і громади), стандарти поведінки в сім'ї, в школі, в громадських місцях; моральні норми; навички співжиття і співпраці, соціальні зв'язки між людьми у процесі виконання соціальних ролей);

- «Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства і громадянина України. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

- «Людина і світ» (Земля - спільний дім для всіх людей; толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв; залежність стану довкілля від поведінки всіх людей);

- «Природа» (різноманітність природи; методи дослідження природи; нежива і жива природа; зв'язки у природі; природа Землі; природа України).

- «Людина і природа» (взаємозв'язки людини і природи; використання людиною природничих знань, матеріалів, виробів і технологій; відповідальна діяльність людини у природі; правила поведінки в природі; участь дітей в природоохоронній діяльності).

- Технологічна;

Зміст технологічної освітньої галузі реалізовується через інтегрований курс «Дизайн і технології». Реалізація мети і завдань інтегрованого курсу «Дизайн і технології» здійснюється за змістовими лініями, які відображають структуру розвитку особистості та завершеного циклу проєктно-технологічної діяльності: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проєктування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

- Інформатична освітня галузь у 3 - 4 класах через навчальний предмет «Інформатика». Метою інформатичної освітньої галузі є формування у здобувача освіти інформаційно-комунікаційної та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язання завдань з використанням цифрових пристроїв та інформаційнокомунікаційних технологій для розвитку критичного, аналітичного, синтетичного, логічного мислення, реалізації творчого потенціалу, формування активної, відповідальної, безпечної та етичної діяльності в інформаційному суспільстві.

Курс розрахований на 105 годин: по 35 годин у кожному класі з розрахунку 1 година на тиждень.

- Мистецька. Метою навчання мистецтва у закладі освіти є всебічний художньо

естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Мистецька освітня галузь реалізується через предмети вивчення за окремими видами мистецтва: музичне мистецтво і образотворче мистецтво.

- Фізкультурна. Метою навчання фізичної культури є всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України. Зазначена мета і завдання реалізуються за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

На основі освітньої програми складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Навчальний план для 3-4-х класів з українською мовою навчання

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі		Разом
		3-Б клас	4 клас	
Інваріантний складник				
Мовно-літературна (українська мова і літературне читання)	Українська мова	7	7	14
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Англійська мова	3	3	6
Математична	Математика	5	5	10
Природнича	Я досліджую світ	3	3	6
Громадянська та історична				
Соціальна і здоров'язбережувальна				
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	2
	Інформатика	1	1	2
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	2
	Музичне мистецтво	1	1	2
Фізкультурна	Фізична культура *	3	3	6
Разом		25	25	50
Варіативний складник				
Індивідуальні та групові заняття		1	1	2
Гранично допустиме навантаження		23	23	46
Усього (без урахування поділу на групи)		26	26	52
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		23/805	23/805	46/1610

Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти 3-4 класів

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 3-4 класів визначено у Типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом Савченко О. Я., затвердженій наказом Міністерства науки і освіти України 12.08.2022 року №743-22.

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень здобувачів освіти 3-4 класів

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти 3-4 класів здійснюються на суб`єкт-суб`єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх напашуванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. У 3-4 класах запроваджуються поняття вербальної оцінки (оцінювальне судження) та рівневої оцінки (оцінювальне судження із зазначенням рівня результату). Вербальну і рівневу оцінку можна виражати як усно, так і письмово. Рівень результату навчання визначають з урахуванням динаміки досягнення здобувача освіти та позначають буквами – «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В).

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування проводяться моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні паралельних класів.

Облік результатів завершального (підсумкового) оцінювання, що здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці, фіксується учителем/вчителькою у свідоцтві досягнень.

Розділ 5. Освітня програма (II рівень) 5-6 класи

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти (5 клас) можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти

Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти формування в учнів Нової української школи (5, 6-Б класи) ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей здійснюється за такими освітніми галузями:

1. Мовно-літературна освітня галузь.
2. Математична освітня галузь.
3. Природнича освітня галузь.
4. Технологічна освітня галузь.
5. Інформатична освітня галузь.
6. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь.
7. Громадянська та історична освітня галузь.
8. Мистецька освітня галузь.
9. Фізкультурна освітня галузь.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями.

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік				
	Навчальне навантаження	рекомендоване	мінімальне	максимальне	Поточне
Мовно - літературна	На тиждень	11	10	13	12
	На рік	385	350	455	420
Математична	На тиждень	5	4	6	5
	На рік	175	140	210	175
Природнича	На тиждень	2	1,5	3	2
	На рік	70	52,5	105	70
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1,5	1	3	1,5
	На рік	52,5	35	105	52,5
Громадянська та історична	На тиждень	1	1	2	2
	На рік	35	35	70	70
Технологічна	На тиждень	2	1	3	2
	На рік	70	35	105	70
Інформатична	На тиждень	1,5	1	2	1,5
	На рік	52,5	35	70	52,5
Мистецька	На тиждень	2	1	3	2
	На рік	70	35	105	70
Фізична культура	На тиждень	3	3	3	3
	На рік	105	105	105	105
Разом	На тиждень	26	20,5	35	28
	На рік	910	717,5	1225	1120

Для реалізації освітньої програми у 5 та 6-Б класах використовуватимуться модельні навчальні програми.

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Учні 5-6 класів НУШ навчаються відповідно до обраних базових модельних навчальних програм, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

Мовно-літературна освітня галузь у 5, 6-Б класах представлена такими модельними програмами:

- Українська мова - модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти, автори: Заболотний О.В. та ін.
- Українська література - модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» загальної середньої освіти, автори: Архипова В.П. та ін.
- Зарубіжна література - модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти, автори: Ніколенко О.М. та ін.
- Іноземна мова (англійська) - модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, автори: Зимомря І.М. та ін.

Математична освітня галузь у 5 і 6-Б класах представлена модельною навчальною програмою «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти, автор: Істер О.С.

Природнича освітня галузь - Інтегрований курс «Пізнаємо природу» - у 5 і 6-Б класах представлена модельною навчальною програмою «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти, автор: Коршевнюк Т.В.

Технологічна освітня галузь – навчальний предмет Технології - у 5 і 6-Б класах представлена модельною навчальною програмою «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти, автори Ходзицька І.Ю. та ін.

Інформатична освітня галузь – навчальний предмет Інформатика - у 5 і 6-Б класах представлена модельною навчальною програмою «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти, автори: Ривкінд Й.Я. та ін.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь – Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» - у 5 і 6-Б класах представлена модельною навчальною програмою «Здоров'я, безпека та добробут 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти, автори: Воронцова Т.В. та ін. та навчальний предмет Етика у 5 і 6-Б класах викладатиметься за модельною навчальною програмою «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти, автори Ашортія Є.Д. та ін.

Громадянська та історична освітня галузь – навчальний предмет Вступ до історії України та громадянської освіти - у 5 класі представлена модельною навчальною програмою «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти, автори: Гісем О.В., Мартинюк О.О., у 6-Б класі - навчальний предмет Історія України. Всесвітня історія представлена модельною навчальною програмою «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти, автори: Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.

Мистецька освітня галузь представлена навчальними предметами Музичне мистецтво та Образотворче мистецтво, які викладатимуться у 5 і 6-Б класах за модельною навчальною програмою «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти, автори: Масол Л. М., Просіна О. В.

Фізкультурна освітня галузь викладатиметься у 5 і 6-Б класах за модельною навчальною програмою «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти, автори: Педан О.С. та ін.

Одному учневі у 6-Б класі забезпечено індивідуальну форму здобуття середньої освіти для дітей з аутичними порушеннями за навчальним планом для 6 класу з

українською мовою викладання та педагогічний патронаж для 2 учнів 6-Б класу за окремим розкладом занять відповідно до Висновку про повторну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи.

У 6-А класі, який навчається за проектом Інтелект України використовуються як модельні, так і авторські програми.

Навчальні програми у сфері повної загальної середньої освіти розроблені не на основі модельних навчальних програм, що визначають послідовність досягнення результатів навчання учнів з навчального предмета (курсу за вибором), опис його змісту та видів навчальної діяльності учнів із зазначенням орієнтовної кількості годин, необхідних на їх провадження для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством, мають гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі».

Авторські навчальні програми:

- українська мова;
- українська література;
- зарубіжна література;
- математика;
- пізнаємо природу. Моя планета Земля;
- пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття;
- географія;
- навчаємося разом;
- Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти.

Модельні навчальні програми:

- Іноземна мова - Навчальна програма Fly High Ukraine, автор: Дана Козаноглу
- Технології - модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти, автори Ходзицька І.Ю. та ін.
- Інформатика - модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти, автори: Ривкінд Й.Я. та ін.
- Мистецтво - модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти, автори: Масол Л. М., Просіна О. В.
- Фізична культура - модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти, автори: Педан О.С. та ін.

Навчальний план для 5 класу з українською мовою навчання

Освітня галузь	Предмети та галузеві інтегровані курси	Кількість годин на тиждень		
		5 клас	6-Б клас	Всього
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	8
	Українська література	2	2	4
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5	7
	Зарубіжна література	1,5	1,5	3
Математична	Математика	5	5	10
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	4
	Географія	-	2	2
Соціальна і здоров'язбережув	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та	1	1	2

альна	добробут»			
	Етика*	0,5	0,5	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-	1
	Історія України. Всесвітня історія	-	2	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	3
Технологічна	Технології	2	2	4
Мистецька**	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3	6
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+3	29+3	55+6
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	4
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	59
Всього (без фізичної культури + фізична культура, без урахування поділу класів на групи)		28+3	31+3	55+6

**Навчальний план
для 6-А класу з українською мовою навчання,
який працює за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	
		6-А	Усього
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	5	5
	Зарубіжна література	1,5	1,5
Математична	Математика	6	6
Природнича	Природознавство. Моя планета Земля	2	2
	Природознавство. Твої фізичні відкриття	1	1
	Географія	2	2
Соціальна і здоров'язберезувальна	Навчаємося разом	1	1
Громадянська та історична	Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти	2,5	2,5

Технологічна	Технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Мистецтво	1	1
Фізична культура*	Фізична культура	3	3
Усього		33	33
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять***		1	1
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	34	34
	На рік	1190	1190
Гранично допустиме навчальне навантаження**	На тиждень	31	31
	На рік	1085	1085

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

**Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не має перевищувати загальної кількості годин, визначеної цим навчальним планом.

*** У зв'язку з реалізацією у Проєкті реалізації STEM-освіти 1 годину рекомендовано використати на курс за вибором «Еврика».

Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти 5-6-их класів

Очікувані результати навчальних досягнень здобувачів освіти 5-6-их класів визначено у Державному стандарті базової середньої освіти, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. Вимоги до результатів навчання учнів визначено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;
- технологічна;
- інформатична;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- мистецька;
- фізична культура.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з мовно-літературної освітньої галузі (українська мова, українська література, зарубіжна література (у перекладі українською мовою) для класів (груп) з українською мовою навчання) передбачають, що учень:

- взаємодіє з іншими особами в усній формі, сприймає і використовує інформацію для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях;
- сприймає, аналізує, інтерпретує, критично оцінює інформацію в текстах різних видів, зокрема інформаційних та художніх текстах класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних), медіатекстах, та використовує інформацію для збагачення власного досвіду і духовного розвитку;
- висловлює власні думки, почуття, ставлення та ідеї, взаємодіє з іншими особами у письмовій формі, зокрема інтерпретуючи інформаційні та художні тексти класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних); у разі потреби взаємодіє з іншими особами в цифровому просторі, дотримується норм літературної мови;
- досліджує індивідуальне мовлення, використовує мову для власної мовної творчості, спостерігає за мовними та літературними явищами, аналізує їх.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з мовно-літературної освітньої галузі (іншомовна освіта) передбачають, що учень:

- сприймає усну інформацію та письмові тексти іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування;
- взаємодіє з іншими особами в усній і письмовій формі та в режимі реального часу засобами іноземної мови;
- надає інформацію, висловлює думки, почуття та ставлення іноземною мовою.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з математичної освітньої галузі передбачають, що учень:

- досліджує проблемні ситуації та виокремлює проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів;
- моделює процеси і ситуації, розробляє стратегії, плани дій для розв'язання проблем; критично оцінює процес і результат розв'язання проблем;
- розвиває математичне мислення для пізнання і перетворення дійсності, володіє математичною мовою.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з природничої освітньої галузі передбачають, що учень:

- пізнає світ природи засобами наукового дослідження;
- опрацьовує, систематизує та представляє інформацію природничого змісту;
- усвідомлює закономірності природи, роль природничих наук і техніки в житті людини; відповідально поводить себе для забезпечення сталого розвитку суспільства;
- розвиває власне наукове мислення, набуває досвіду розв'язання проблем природничого змісту (індивідуально та у співпраці з іншими особами).

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з технологічної освітньої галузі передбачають, що учень:

- формулює ідею та втілює задум у готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності;
- творчо застосовує традиційні і сучасні технології;
- ефективно використовує техніку, технології та матеріали без заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу;
- турбується про власний побут, задоволення власних потреб та потреб інших осіб.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з інформатичної освітньої галузі передбачають, що учень:

- знаходить, аналізує, перетворює, узагальнює, систематизує та подає дані, критично оцінює інформацію для розв'язання життєвих проблем;
- створює інформаційні продукти і програми для ефективного розв'язання задач/проблем, творчого самовираження індивідуально та у співпраці з іншими особами за допомогою цифрових пристроїв чи без них;
- усвідомлено використовує інформаційні та комунікаційні технології і цифрові інструменти для доступу до інформації, спілкування та співпраці як творець та (або) споживач, а також самостійно опановує нові технології;
- усвідомлює наслідки використання інформаційних технологій для себе, суспільства, навколишнього природного середовища, дотримується етичних, культурних і правових норм інформаційної взаємодії.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів із соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі передбачають, що учень:

- турбується про особисте здоров'я та безпеку, уникає факторів ризику, реагує на фактори і діяльність, що становить загрозу для власного і суспільного життя, здоров'я, добробуту;
- визначає альтернативи, прогнозує наслідки, приймає рішення для власної безпеки та безпеки інших осіб, здоров'я і добробуту;
- усвідомлює цінність та дотримується здорового способу життя, аналізує та оцінює наслідки і ризики для здоров'я і суспільства;
- виявляє підприємливість та поводить себе етично для поліпшення здоров'я, безпеки і добробуту власного та інших осіб.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з громадянської та історичної освітньої галузі передбачають, що учень:

- мислить історико-хронологічно, орієнтується в історичному часі, встановлює причиново-наслідкові зв'язки між подіями, явищами і процесами, діяльністю людей та її результатами в часі, виявляє зміни і тривалість у житті суспільства;
- мислить геопросторово, орієнтується в соціально-історичному просторі, виявляє взаємозалежність розвитку суспільства, господарства, культури і навколишнього природного середовища;
- мислить критично, працює з різними джерелами інформації та формулює історично обґрунтовані запитання;
- мислить системно, виявляє взаємозв'язок, взаємозалежність та взаємовплив історичних подій, явищ, процесів, постатей у контексті відповідних епох; розуміє множинність трактувань минулого і сучасного та зіставляє їх інтерпретації;
- усвідомлює власну гідність, реалізує власні права і свободи, поважає права і гідність інших осіб, виявляє толерантність, протидіє проявам дискримінації;
- дотримується демократичних принципів, конструктивно взаємодіє з іншими особами, спільнотою закладу освіти, місцевою громадою і суспільством, долучається до розв'язання локальних, загальнонаціональних і глобальних проблем, усвідомлює необхідність утвердження верховенства права і дотримання правових норм для забезпечення сталого розвитку суспільства.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з мистецької освітньої галузі передбачають, що учень:

- пізнає різні види мистецтва, інтерпретує художні образи, набуває досвіду емоційних переживань, розвиває ціннісне ставлення до мистецтва;
- формує художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва;
- пізнає себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами, розвиває емоційний інтелект;
- використовує інформаційне середовище у власній творчості і художній комунікації.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з освітньої галузі фізичної культури передбачають, що учень:

- формує власну психічну та соціально-психологічну сфери особистості засобами фізичного виховання;
- систематично займається фізичною культурою, володіє технікою фізичних вправ;
- усвідомлює значення фізичної/рухової активності для підтримання стану здоров'я та задоволення у процесі фізичного виховання.

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень здобувачів освіти 5-6-их класів

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5-6-их класів є формувальне, поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне).

Під формувальним розуміють інтерактивне оцінювання учнівського прогресу. Формувальне оцінювання допоможе кожному учневі/учениці бачити власний освітній поступ, рівень сформованості загальних та предметних компетентностей, а вчителю/вчительці — аналізувати, корегувати навчально-пізнавальну діяльність учнів, визначати мету та шляхи реалізації освітніх завдань.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти (упродовж вересня-жовтня I семестру поточного навчального року):

- формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний

період (наприклад: на одне заняття, на тиждень, на період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

- інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру. Поступово залучати учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

- надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Не протиставляти учнів одне одному. Акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня/учениці. Труднощі в навчанні обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надається у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

- створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності учні спрямовуються на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислюють свої судження і дії з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Створюються умови для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

- корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

У формуальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку:

№	Назва	Опис інструмента
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підбрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання
2	Відповідь хором	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо
3	Візьми і передай	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі
4	Внутрішнє / зовнішнє коло	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється
5	Газетний заголовок	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події
6	Гра в кубик	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожній групі є один кубик. Кожен кидає кубик та

		відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у пропонуваному твердженні
8	Есе «хвилинка»	Питання для есе на одну хвилину– це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини
9	Запис у журнал	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Учитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене
10	Записні книжки учнів	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Учитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них а аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Учитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі
12	З-Х-В та ЗХВ+	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене
13	Картка на вихід	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо
14	Концептуальна карта	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття
15	Лідер за номером	Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання/проблему і всі чотири учні її обговорюють. Учитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає
16	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Це варіант одноквилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогоденного заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті «_____»?»
17	Перевірка неправильного розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка

		неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»
18	Перефразування	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми
19	Підбиття підсумків	Форма роздумів одразу після певного виду роботи
20	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) _____ виглядає як _____ тому що _____
21	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою
22	Підсумок або питання на картках	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку. (Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання
23	Підсумок одним реченням	Учнів просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми
24	Підсумок одним словом	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему
25	Подумай – запиши – обговори в парі – поділися	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу
26	Подумай – розкажи в парі	Учитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Учитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі
27	Пригадай – підсумуй – запитай – пов'яжи за 2 хвилини (ППЗП2)	За дві хвилини учні повинні <i>пригадати</i> та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини <i>підсумувати</i> ці пункти одним реченням, записати одне основне <i>запитання</i> , на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну <i>прив'язку</i> цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу
28	Рішення-рішення	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення
29	Самооцінювання	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки
30	Семинар за Сократом	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань
31	Сигнали руками	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу:

		«Розумію _____ і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію _____» (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо _____» (наприклад, помахати рукою)
32	Скажи щось	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео
33	Сортування слів	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями
34	Спінер ідей	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося»
35	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження
36	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: Декілька правильних варіантів Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь
37	Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)	Учні дають вчителю зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння
38	Усне опитування	Учитель пропонує учням відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це _____ схоже на/відрізняється від _____ ? Які характерні риси/елементи _____ ? Як іще можна показати/проілюструвати _____ ? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____ ? Як _____ стосується _____ ? Які ідеї / деталі можна додати до _____ ? Наведіть приклад _____ ? Що не так з _____ ? Який висновок ви могли б зробити з _____ ? Які висновки можна зробити з _____ ? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Що ви можете сказати про _____ ? Що може статися, якщо _____ ? Які критерії можна взяти для оцінки _____ ? Які докази підтверджують _____ ? Як ми можемо довести / підтвердити _____ ?

		Як це можна розглядати з точки зору _____? Які альтернативи _____ слід розглянути? Який підхід/стратегію ви могли б використати для _____?
39	Учнівська конференція	Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння
40	Хрестики-нулики	Набір видів роботи, з яких учні самостійно можуть обирати ті, що можуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики, можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою закреслити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань
41	Хто швидше?	Робота в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає
42	Швидкий запис	Попросіть учнів відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження
43	Шкала Лайкерта	Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме).» повністю погоджуюся не погоджуюся погоджуюся повністю погоджуюся
44	3-2-1	Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом: три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося; три ключові слова, дві відмінності між __, один вплив на __; три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня; три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати; три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували)
45	Трихвилинна пауза	Трихвилинна пауза дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень. Я змінив(ла) ставлення до.... Я більше дізнався(лася) про... Мене здивувало... Я почувався(лася)...
46	Є питання, в кого є відповідь?	Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці.

		Усі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну
--	--	--

Поточне оцінювання — оцінювання результатів виконання учнями конкретних завдань: відповідей на запитання під час індивідуального, групового та фронтального опитування, письмових завдань (зокрема через виконання самостійних робіт, тестування, організацію роботи з текстами тощо). Ідеться про результати опрацювання джерел (текстових, візуальних, діаграм, графіків, схем) та результати взаємоконтролю учнів у парах і групах у цифровій (тестування в електронному форматі) і практичній (організація виконання різних видів досліджень, навчальних проєктів тощо) формі.

Для забезпечення об'єктивності тематичного оцінювання разом із поточними оцінками використовуються і результати моніторингу знань з метою оцінити досягнення учнем/ученицею комплексу передбачених програмою результатів навчально-пізнавальної діяльності. Для цього варто застосувати підсумкову діагностичну роботу (контрольну роботу, тест, диктант, переказ, твір, есе, завдання проєктів тощо). Проведення такого моніторингу сприяє індивідуальному та диференційованому підходу до організації навчання, дає змогу врахувати різний темп засвоєння програмового матеріалу, уміння виділяти основне.

Підсумкове оцінювання — оцінювання результатів навчання за певний період: за час вивчення розділу програми (тематичне), семестр (семестрове) та навчальний рік (річне).

Мета підсумкового оцінювання — встановити відповідність/невідповідність реальних результатів навчально-пізнавальної діяльності запланованим (очікуваним). Підсумкове оцінювання спрямоване на результат й оцінюється за 12-бальною шкалою.

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Семестрове оцінювання здійснюється з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня/учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюватиметься за потреби на розсуд закладу освіти залежно від епідемічної ситуації чи іншої форс мажорної ситуації.

Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховується динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки підлягають коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом керівника закладу створюється комісія та затверджується графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі/учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, його/її батькам (іншим законним представникам).

Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6-их класів, які здобувають освіту відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
I. Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми
	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення

Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5-6-их класів з переліку предметів та інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти. Графа «Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Зазначена графа заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених спільно з вчителями - предметниками, які працюють з класом. Спостереження

проводяться упродовж року. Позначаються особливо виражені наскрізні вміння учня/учениці, зокрема, вияв інтересу до навчання, розуміння прочитаного, вміння висловлювати власну думку, критично та системно мислити, логічно обґрунтовувати власну позицію, діяти творчо, вияв ініціативи у процесі навчання, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими з метою заохочення подальшого розвитку відповідних умінь.

Заповнення граfi здійснюється шляхом виставлення відповідної позначки навпроти сформованого уміння.

Заповнення цієї граfi здійснюється по завершенню I семестру або в разі зміни здобувачем освіти навчального закладу.

Заповнення граfi «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до переліку навчальних предметів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу. Заповнюється з урахуванням фіксованих у класних журналах результатів досягнень учнів упродовж навчального року. У Свідоцтві перед виставленням підсумкового балу у відповідних графах результатів навчання зазначається перша літера («В», «Д», «С», «П»), що відповідає назві рівня досягнень орієнтовних критеріїв оцінювання результатів навчання з предметів (Високий, Достатній, Середній, Початковий).

Оцінювання результатів навчання в освітніх галузях «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» здійснюється на позитивному ставленні до кожного учня, і враховується не рівень недоліків та прорахунків, а рівень особистих досягнень.

Результати оцінювання відображаються у Свідоцтві досягнень, що видається учневі у кінці року.

(назва закладу загальної середньої освіти)

СВІДОЦТВО ДОСЯГНЕНЬ

учня / учениці _____ класу

(прізвище та ім'я учня / учениці)

_____ навчальний рік

Характеристика навчальної діяльності*	Стан сформованості (сформовано/формується)
виявляє інтерес до навчання	
виявляє розуміння прочитаного	
висловлює власну думку	
критично та системно мислить	
логічно обґрунтовує власну позицію	
діє творчо	
виявляє ініціативу в процесі навчання	
конструктивно керує емоціями	
оцінює ризики	
самостійно приймає рішення	
розв'язує проблеми	
співпрацює з іншими	

Характеристика результатів навчальної діяльності

Навчальний предмет/ інтегрований курс	Результати навчання	Рівень досягнення результатів навчання		
		I	II	Рік

		семестр	семестр	
Українська мова	Сприймає усну інформацію на слух/Аудіювання			
	Усно взаємодіє та висловлюється/Говоріння			
	Сприймає письмові тексти/ Читання			
	Письмово взаємодіє та висловлюється/Письмо			
	Загальна оцінка результатів навчання**			
Українська література	Сприймає усну інформацію на слух/Аудіювання			
	Усно взаємодіє та висловлюється/Говоріння			
	Сприймає письмові тексти/ Читання			
	Письмово взаємодіє та висловлюється/Письмо			
	Загальна оцінка результатів навчання**			
Зарубіжна література	Сприймає усну інформацію на слух/Аудіювання			
	Усно взаємодіє та висловлюється/Говоріння			
	Сприймає письмові тексти/ Читання			
	Письмово взаємодіє та висловлюється/Письмо			
	Загальна оцінка результатів навчання**			
Іноземна мова	Сприймає усну інформацію на слух/Аудіювання			
	Усно взаємодіє та висловлюється/Говоріння			
	Сприймає письмові тексти/ Читання			
	Письмово взаємодіє та висловлюється/Письмо			
	Загальна оцінка результатів навчання**			
Математика	Опрацьовує проблемні ситуації та створює математичні моделі			
	Розв'язує математичні задачі			
	Критично оцінює результати Розв'язання проблемних ситуацій			
	Загальна оцінка результатів навчання**			
Пізнаємо природу/ Природничі науки***	Проводить дослідження природи			
	Опрацьовує та використовує інформацію			
	Усвідомлює закономірності природи			
	Загальна оцінка результатів			

	навчання**			
Технології	Проектує та виготовляє вироби			
	Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва			
	Виявляє самозарадність у побуті/освітньому процесі			
	Загальна оцінка результатів навчання**			
Інформатика	Працює з інформацією, даними, моделями			
	Створює інформаційні продукти			
	Працює в цифровому середовищі			
	Безпечно та відповідально використовує інформаційні технології			
	Загальна оцінка результатів навчання**			
Здоров'я, безпека та добробут (інтегрований курс)	Піклується про здоров'я			
	Приймає рішення для безпеки			
	Виявляє підприємливість і поводить етично			
	Загальна оцінка результатів навчання**			
Етика	Поводиться етично			
	Мислить критично			
	Позитивно ставиться до себе та оточуючих			
	Загальна оцінка результатів навчання**			
Вступ до історії України та громадянської освіти/ Історія України. Всесвітня історія	Орієнтується в історичному часі й просторі			
	Працює з інформацією історичного змісту			
	Виявляє повагу до гідності людини та соціальну активність			
	Загальна оцінка результатів навчання**			
Інтегрований курс «Мистецтво»/ Музичне мистецтво/ Образотворче мистецтво	Пізнає різні види мистецтва			
	Працює з текстом			
	Бере участь у творчій діяльності			
	Загальна оцінка результатів навчання**			
Фізична культура	Розвиває особистісні якості у процесі фізичного виховання			
	Володіє технікою фізичних вправ			
	Здійснює фізкультурно-оздоровчу діяльність			
	Загальна оцінка результатів навчання**			

Розділ 7. Освітня програма (II рівень) 7-9 класи

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти

Протягом навчання в основній школі учні здобувають базову загальну середню освіту, що разом із початковою є основою загальноосвітньої підготовки, формує в них готовність до вибору професії і реалізації шляхів подальшої освіти. Зміст освіти в основній школі для всіх учнів єдиний.

Загальний обсяг навчального навантаження базової загальної середньої освіти

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 3640 годин/навчальний рік: для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладів загальної середньої освіти II ступеня (далі – навчальний план).

Освітня програма базової середньої освіти окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти і складена відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405) з навчанням українською мовою.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану визначена з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів та використовується на підсилення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, що розширюють світоглядне спрямування.

Освітні програми всіх здобувачів освіти укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури;
- Суспільствознавство;
- Мистецтво;
- Математика;
- Природознавство;
- Технології;
- Здоров'я і фізична культура.

Навчальний план для 7, 8, 9 класів з українською мовою навчання

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				Разом
		7 клас	8 клас	9 клас	9 клас (інклюзія 1 учень)	
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2	2	8,5

	Українська література	2	2	2	2	8
	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	1	10
	Зарубіжна література	2	2	2	2	8
Суспільствознавство	Історія України	1	1,5	1,5	1	5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	4
	Основи правознавства	-	-	1	1	2
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	-	-	-	1
	Образотворче мистецтво	1	-	-	-	1
	Мистецтво	-	1	1	1	3
Математика	Алгебра	2	2	2	1	8
	Геометрія	2	2	2	1	8
Природознавство	Біологія	2	2	2	1	8
	Географія	2	2	1,5	1	7
	Фізика	2	2	3	2	9
	Хімія	1,5	2	2	1	6,5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	4
	Інформатика	1	2	2	2	7
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	4
	Фізична культура*	3	3	3	3	12
Разом		28+3	28,5+3	30+3	22+3	108,5+12
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5	3	3	-	8,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33	25	123
Усього (без урахування поділу класів на групи)		30,5+3	31,5+3	33+3	22+3	117+12

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти 7-9-их класів

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначено на основі компетентнісного підходу. До ключових компетентностей належать:

1) *вільне володіння державною мовою*, що передбачає вміння:

здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;

здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;

2) *здатність спілкуватися рідною* (у разі відмінності від державної) *та іноземними мовами*, що передбачає вміння:

здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;

здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою;

відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;

3) *математична компетентність*, що передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини;

4) *компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій*, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

5) *інноваційність*, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;

6) *екологічна компетентність*, що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;

7) *інформаційно-комунікаційна компетентність*, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;

8) *навчання впродовж життя*, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самостійно, організувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;

9) *громадянські та соціальні компетентності*, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають:

спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та

спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію;

виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) *культурна компетентність*, що передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) *підприємливість і фінансова грамотність*, що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проєктів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів, зокрема, загальні результати, конкретні результати та орієнтири для оцінювання відповідно за освітніми галузями у 6-9 класах конкретизовано у Державному стандарті базової середньої освіти, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 (додатки 2 – 22).

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень здобувачів освіти 7-9-их класів

Оцінювання навчальних досягнень учнів основної школи (7-9 класи) здійснюється за 12-бальною шкалою (відповідно до наказу МОН України від 21.08.2013 р. № 1222, зі змінами, «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»), додаток 2 до наказу МОН України від 21.08.2013 р. № 1222. Змістом вимог до оцінювання є виявлення, вимірювання та оцінювання навчальних досягнень учнів, які структуровані у навчальних програмах, за предметами.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I - початковий рівень, коли у результаті вивчення навчального матеріалу учень:

- називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо;

- за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II - середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III - достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV - високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер.

Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

Навчальні досягнення учнів, які навчаються за індивідуальною формою навчання, оцінюються відповідно до вимог індивідуальних навчальних програм.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня/учениці протягом року. Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 р. № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом керівника закладу створюється комісія та затверджуються графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі/учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ. Коригування річної оцінки здійснюється шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 р. № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, його/її батькам (іншим законним представникам).

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» учні 9-го класу проходять державну підсумкову атестацію з української мови, математики та предмету за вибором, яка проводиться відповідно до Порядку проведення ДПА, затвердженого наказом МОН України.

У разі вибуття учня із закладу освіти (виїзд за кордон), оцінювання проводиться достроково або в екстернатній формі.

Розділ 8. Освітня програма (III рівень) 10-11 класи

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Учні, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Загальний обсяг навчального навантаження повної загальної середньої освіти

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330

годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для 10 і 11 класів закладів загальної середньої освіти III ступеня.

Навчальний план містить тижневий обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

До базових предметів, які вивчаються у 10 класі за Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України № 1493 від 28.11.2019 року, належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова (англійська)», «Історія України», «Всесвітня історія» «Громадянська освіта», «Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Профільні предмети (у 10 клас – українська мова та історія України, в 11 класі – біологія і екологія) вивчаються поглиблено і передбачають більш повне опанування понять, законів, теорій; використання інноваційних технологій навчання; організації дослідницької, проектної діяльності; профільної навчальної практики учнів тощо. Профільні предмети забезпечують також прикладне спрямування навчання за рахунок інтеграції знань і методів пізнання та застосування їх у різних сферах діяльності, у т.ч. науковій і професійній.

До базових предметів, які вивчаються у 11 класі за Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України №140 від 03.02.2021 року, належать: українська мова (авторська навчальна програма), українська література (авторська навчальна програма), зарубіжна література, математика (розподіл годин між математичними дисциплінами (алгебра, геометрія та інші) визначається авторською навчальною програмою), інтегрований курс «Історія: Україна і світ. Громадянська освіта» (авторська навчальна програма), фізична культура, захист України. Також до цієї групи включений предмет, що вивчається поглиблено: біологія і екологія (авторська навчальна програма).

**Навчальний план
для 10 класу з українською мовою навчання
(Профільні предмети: українська мова і історія України)**

Предмети	Кількість годин на тиждень	Усього
Базові предмети		
Українська мова	4	4
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова (англійська)	2	2
Історія України	3	3
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1,5
Фізика і астрономія	3	3
Хімія	1,5	1,5
Фізична культура	3	3
Захист України	1,5	1,5

Вибірково-обов'язкові предмети: Мистецтво	3	3
Разом	30,5+3	30,5+3
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8	8
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Усього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

**Навчальний план
для 11 класу з українською мовою навчання,
який працює за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»
(Профільні предмети: біологія і екологія)**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	Усього
Базові предмети		
Українська мова	2+1	3
Українська література	2+1	3
Іноземна мова (англійська)	5	5
Зарубіжна література	1	1
Історія: Україна і світ. Громадянська освіта	3	3
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	6	6
Біологія і екологія	2+3	5
Географія	1	1
Фізика і астрономія	4	4
Хімія	2	2
Фізична культура*	2	2
Захист України	1	1
Вибірково-обов'язкові предмети: Мистецтво	2	2
Разом	38	38
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	5	5
Гранично допустиме навантаження на учня	33	33
Сумарна кількість годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класу на групи)	38	38

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти 10-11-их класів

Випускник закладу:

- особистість цілісна, всебічно розвинена, здатна до критичного мислення;
- патріот - з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини;

- інноватор - здатний змінювати навколишній світ, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

Освітній процес у закладі освіти спрямований на формування у випускника ключових компетентностей необхідних для успішної життєдіяльності:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- готовність до вибору професії відповідно до своїх здібностей та можливостей, потреб ринку праці.

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень здобувачів освіти 10-11-их класів

У Сняківському ліцеї №15 поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти здійснюється впродовж семестру з метою оцінювання складових учнівської компетентності під час усіх видів занять та самостійної роботи учнів з вивчення навчальних предметів. Поточні результати навчальних досягнень здобувачів освіти фіксуються у класних журналах і доступні для перегляду та аналізу адміністрації, класними керівниками, здобувачами освіти та їх батьками. Підсумковий контроль в результаті навчання здобувачами освіти в 10 класі здійснюється у формі директорських контрольних робіт. В 11-х класах проводиться державна підсумкова атестація навчальних досягнень учнів у форматі НМТ відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів у системі загальної середньої освіти.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів ураховуються:

- характеристики відповіді учня: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань: осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості загальнонавчальних та предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок. Учень (учениця) має право на підвищення семестрової оцінки. При цьому відповідно до Положення про золоту медаль «За високі досягнення в навчанні» та срібну медаль «За досягнення в навчанні», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 17.03.2015 № 306 зі змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки № 152 від 07.02.2019, № 844 від 22.06.2020 підвищення результатів семестрового оцінювання шляхом переатестації не дає підстав для нагородження випускників золотою або срібною медалями.

Пронумеровано і прошнуровано
41 сторінок, що стверджуються
підписом і печаткою.

Директор В.М.Пасальська

